

JOVITA SAULĒNIENĒ

*SIMONAS DACHAS
KLAIPĒDIETIS PRŪSAS
400-osioms gimimo metinēms*

*SIMON DACHIUS
MEMELENIS BORUSSUS
Zum 400. Geburtstag*

S.Jokužio leidykla-spaustuvė

Klaipėda, 2005

Turinys

Mielas skaitytojai	4
S.Dacho gyvenimo ir kūrybos faktai.....	6
Fakten zum Leben und Wirken von Simon Dach	7
<i>... meine Vaterstadt die Mümmel ist gewesen...</i>	9
<i>...mano tėvų miestas Miumelis yra buvęs...</i>	
Simon Dach. Johann Christoff Rehefeld und Anna Körber	10
S. Dachas. Johanas Kristupas Rehefeldas ir Ana Kiorber	10
Ar S.Dachui Miumelis – tik „Tėvų miestas“?	14
<i>Daß mir der Himmel hie Poet zu seyn verleibt...</i>	21
<i>Dangus man lėmė būti poetu...</i>	
Simon Dach. Jamque opus exegi atc.	22
S.Dachas. Jamque opus exegi atc	22
Simon Dach. Du stiller Wald von Anmuht reich..	23
S.Dachas. Tylusis miškas pilnas žavesio... ..	23
Ar tikrai S.Dacho mūza „mirties neboja“?	24
<i>Ich lieb' euch mehr, ihr Brüder, als aller Erden Gold...</i>	33
<i>Draugai, jūs man brangesni, nei visas žemės auksas...</i>	
Simon Dach. Dankbarliche Aufrichtigkeit an Herrn Robert Roberthinen .	34
S.Dachas. Nuoširdi padėka ponui Robertui Robertini	35
Ar S.Dacho eilės būtų mus pasiekusios be jo draugų?	37
<i>Wer nicht wol zu dichten weiß hat im Lieben keinen Preis...</i>	41
<i>Nevykėlis eiliakalys nebus apdovanotas meile...</i>	
Simon Dach. Fastus Sapientia ridet.	42
S.Dachas. Protas juokiasi iš Didybės	42
Simon Dach. Res est solliciti plena timoris amor	43
S.Dachas. Meilė kupina nerimo ir baimės	43
Simon Dach. Georg Andressen und Maria Salbertin	44
S.Dachas. Georg Andresen ir Maria Salbertin	44
Ar S.Dacho meilės dainos įkvepiančios?	46

<i>Ännchen von Tharau ist, die mir gefällt ...</i>	49
<i>Miela Anike, - tai tu man esi...</i>	
Simon Dach. Ännchen von Tharau	50
S.Dachas. Taravos Anikė	51
Taravos Anikės mitas	52
<i>Held, zu welches Herrschafft Füßen Länder liegen, Stämme Fliesen...</i>	57
<i>Valdove, karalystėj tau po kojų driekiasi žemės, upės sruvena...</i>	
Simon Dach. Untertänigste letzte Fleh –Schrift	58
S.Dachas. Paskutinis nuolankiausias malonės prašymas	58
Simon Dach. Danck-Reyme	60
S.Dachas. Padėkos eilės	60
Pagiriamasis žodis valdovams	62
<i>Ach, Herr, bring uns die Flucht des Lebens gründlich bey...</i>	65
<i>Ak, Viešpatie, leisk mums suprasti gyvenimo trapumą...</i>	
Simon Dach. Mit was Gefahr bist, du Mensch, umgeben...	66
S.Dachas. Kokio pavojaus apsuptas, žmogau, esi...	67
Simon Dach. Bei der Geburt seines Sohnes Christoph Dach	68
S.Dachas. Gimus sūnui Kristofui Dachui	69
Simon Dach. Anno 1647 des Nachts, da ich vor Engbrüstigkeit	70
nicht schlaffen können, auf dem Bette gemacht	
S.Dachas. Anno 1647 naktį, kai dusulio kamuojamas užmigti negalėjau	71
Simon Dach. Trost-Reimchen	72
S.Dachas. Paguodos eilės	72
Simon Dach. Christliches Klag-und Trost liedchen	73
S.Dachas. Krikščioniškoji paguodos ir skundo giesmelė	73
Simon Dach. Schöner Himmelssaal	74
S.Dachas. Ak, gražus dangau	74
Kodėl S.Dachas buvo vadinamas mirties dainiumi?	75
<i>Sprecht, ob sein hoher Geist wohl höher steigen kan!</i>	79
<i>(Johann Valentin Pietsch)</i>	
<i>Sakykit, ar didi dvasia jo dar aukščiau pakilti gali!</i>	
<i>(Johanas Valentinas Pietsch)</i>	
Simonui Dachui skirti kūriniai	81

Ein Gedicht des Königsberger Arztes Johann Valentin Pietsch	84
(1690-1733) aus dem Jahre 1730 preist das hier abgebildete Porträt	
Karaliaučiaus gydytojo Johano Valentino Pietsch	84
(1690-1733) 1730 m. sukurtas eilėraštis šlovina S.Dacho atvaizdą	
Ludwig Rhesa. An Simon Dach	85
L.Rėza. Simonui Dachui	85
Agnes Miegel. Nachtspaziergang	87
Agnes Miegel. Nakties pasivaikščiojimas	88
Walter Scheffler. Blutgericht	93
V. Scheffler. Kraujo teismas	93
Günter Grass. Das Treffen in Telgte	94
G. Gr̄sas. Susitikimas Telgtėje	95
Friedrich Timm. Ännchen von Tharau... ..	96
Fr. Timm. Miela Anike... ..	96
Bronius Gražys. Tharau's Annike (Ännchen) zum Gruß	97
Br. Gražys. Taravos Anikei	97
Albinas Kenešis. An das Memeler Ännchen	98
A.Kenešis. Klaipėdos Anikei	98
Vietoj epilogo	99
Šaltiniai ir paaiškinimai	100